

Українські Медичні Вісті

Т. 14 № 1 (додаток) • 2023

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЧАСОПИС

Всеукраїнського Лікарського Товариства

*Засновано 1918 р. як часопис Всеукраїнської спілки лікарів у
Києві, відновлено 1997 р.*

МАТЕРІАЛИ

ХІХ З'їзду

**Всеукраїнського
Лікарського
Товариства**

**Науково-
практичної
конференції
“Нове в медицині”**

16.11.2023-

17.11.2023

м. Острог

Історико-

**термінологічної
наукової
конференції “10-
річчя революції**

**гідності та
Всеукраїнське
Лікарське
товариство”**

30.06.2023

м. Київ

ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ

епідеміологічний нагляд за напрямом психічне здоров'я. Епідеміологічний нагляд включає питання вивчення, оцінки і прогнозу епідемічної ситуації, виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом психічного здоров'я населення та впливом на нього різних факторів. Необхідно звернути увагу на важливість розроблення та впровадження науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття, своєчасних та ефективних заходів з метою покращення психічного здоров'я.

МЕДИЧНА ОСВІТА ТА МЕДИЧНІ КАДРИ В УКРАЇНІ

Волосовець О.П.¹, Волосовець А.О.², Вербицький І.В.²

¹*Національний медичний університет імені О.О. Богомольця МОЗ України, Київ, Україна*

²*Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України, Київ, Україна*

Вступ. Важливою складовою галузі охорони здоров'я є якісна підготовка медичних кадрів у достатніх обсягах відповідно до сучасних викликів. Пандемія і війна призвели до суттєвого зменшення кількості медичних працівників в Україні та зміни парадигми медичної освіти у бік розвитку дистанційних і стимуляційних технологій

Мета дослідження. Визначити можливі шляхи щодо покращення якості підготовки та забезпечення лікарями та медичними сестрами в Україні.

Матеріали та методи. У цій роботі використано аналітичні методи оцінки стану забезпеченості лікарями та молодшими медичними спеціалістами з медичною освітою за даними Центру медичної статистики МОЗ України та Єдиної державної електронної бази освіти.

Результати. За даними МОЗ України нині у закладах охорони здоров'я країни працює лише 137549 лікарів та 241 147 молодших спеціалістів з медичною освітою (далі – молодші спеціалісти), що є найнижчими показниками за усю історію незалежної України і безумовно впливає на якість надання медичної допомоги населенню особливо у прифронтових, деокупованих територіях та сільських районах.

За даними Центру медичної статистики МОЗ України забезпеченість практикуючими лікарями становить лише 23,6 (2021 рік – 35,1) на 10 тис. населення, а молодшими спеціалістами – тільки 58,8 на 10 тисяч населення (у 2021 р. – 63,7). Укомплектованість лікарських посад не перевищує 80,6%, сестринських – 84,5%. Кількість вакантних лікарських посад у галузі досягла 33,1 тисяч, а сестринських – 39 тисяч. У той же час прийом абітурієнтів на спеціальність 222 «Медицина» склав лише 2285 осіб, що на 8% менше, ніж у 2022 році, на спеціальність 228 «Педіатрія» - лише 172 особи, що склало тільки 76,5% від плану прийому на місця державного замовлення. Це стало одним з чинників для МОН України щодо припинення підготовки дитячих лікарів, медичних психологів та спеціалістів з громадського здоров'я в Україні на додипломному етапі. Суттєво зменшились обсягу прийому студентів медичних вишів і коледжів

на контрактну форму навчання. Так, на спеціальність 223 «Медсестринство» у 2023 році загальний прийом на бюджетні і контрактні місця не сягнув і 5 тисяч осіб. За числом випускників медичних вишів на 100 тисяч населення Україна посідає в Європейському регіоні останні місця.

Відповідно у 2022 в Україні співвідношення між лікарями і молодшими спеціалістами зменшилось до найнижчих цифр в історії країни та галузі 1:1,75 (у ЄС – 1:2,4). Кількість лікарів за 2022 рік зменшилась на 6 350 осіб, а кількість молодших медичних працівників з медичною освітою на 20 108 осіб. У цілому ж за останні 5 років кількість лікарів зменшилась на 12,8%, а медичних сестер, акушерок та фельдшерів в країні – на 22,8%. На фоні формування у країні спроможної мережі закладів охорони та їх оптимізації це створює ризики щодо доступності медичної допомоги для населення і продовження щорічного скорочення лікарських і сестринських та фельдшерських посад.

Зазначене вимагає міжсекторальних заходів на рівні держави щодо збільшення обсягів державного та комунального замовлення у воюючій країні на підготовку не менше ніж 10 тисяч лікарів та 12 тисяч молодших спеціалістів з медичною освітою щорічно з пріоритетом для прифронтових і деокупованих областей та сільських районів найменш забезпечених медичними працівниками. Рекомендовано розширити підготовку до 1000 дитячих лікарів та 500 лікарів профілактичного спрямування за цільовим регіональним держзамовленням для потреб областей.

Також необхідне запровадження на час війни норми обов'язкового відпрацювання випускниками медуніверситетів та коледжів, які навчались за державним замовленням, у державних та комунальних закладах охорони здоров'я не менше ніж 3-5 років за місцем направлення. Необхідно припинити штучне обмеження щодо прийому абітурієнтів до медичних університетів на основні лікарські спеціальності через відміну необхідних для вступу 150 балів. Варто відновити на час воєнного стану цільовий прийом сільської молоді до медичних вишів і коледжів для прифронтових та деокупованих територій і сільських районів, що найгірше забезпечені медичними працівниками. Також рекомендовано створити гідну фінансову мотивацію для роботи лікарів та медсестер на деокупованих територіях і сільських районах, а також для роботи на непрестижних спеціальностях, в яких існує потреба держави. Доцільно доручити МОН України негайно відновити у Переліку освітніх галузей та спеціальностей наступні спеціальності: «Педіатрія», «Медична психологія», «Громадське здоров'я».

Сучасні виклики вимагають змін у системі підготовці лікарів та медичних сестер на засадах студентоцентризму через запровадження проблемно-орієнтованих підходів до викладання матеріалу, зокрема у такому важливому розділі як медицина невідкладних станів та військова медицина.

Важливою умовою забезпечення належної якості практичної підготовки майбутніх медичних сестер та лікарів має стати розвиток симуляційного навчання та створення відповідних центрів підготовки за прикладами провідних університетів м. Києва, Чернівців, Запоріжжя і Тернополя.

Висновок. Триваюча війна і пандемія потребують системних змін у якості та обсягах підготовки медичних працівників в Україні задля забезпечення належного обсягів рівня медичної допомоги населенню.

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМИ ВІДХОДАМИ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Нестерук Н.В., м. Острозька, Національний університет «Острозька академія»

Актуальність. Управління медичними відходами це важливий аспект для екологічної безпеки. Ефективна вторинна переробка дозволяє зменшити негативний вплив на довкілля та сприяє сталому використанню ресурсів.

Мета і завдання. Дослідження необхідності ефективного управління медичним відходами, для забезпечення екологічної безпеки країни.

Отримані результати. Програми вторинної переробки медичних відходів відіграють ключову роль у забезпеченні екологічної безпеки країни.

Вторинна переробка медичних відходів створює нові матеріали та енергію, зменшуючи обсяг відходів та мінімізуючи їхній негативний вплив на навколишнє середовище.

Переробка медичних відходів при правильному сортуванні дає такі можливості:

- при механічній обробці безпечних медичних відходів, таких як пластикові контейнери, упаковка, скляні вироби, шляхом процесу рециклінгу, можна отримати сировину для виробництва нових продуктів;

- деякі медичні відходи можуть бути перероблені для відновлення енергії. Наприклад, органічні відходи можуть біологічно розкладатися, створюючи біопаливо, або бути спалені для виробництва електроенергії, перетворюючи їх у корисну енергію.

Утилізація, спалення та переробка медичних відходів сприяють створенню робочих місць та розвитку економіки через інноваційні галузі промисловості. Це сприяє зеленому розвитку та повертає інвестиції в технології та ресурси для вторинної переробки.

Висновок. Сприяння програмам ефективного управління медичними відходами важливо для екологічної безпеки та сталого розвитку економіки, зберігаючи ресурси та дбаючи про довкілля для майбутніх поколінь.

КУРОРТОЛОГІЯ, РЕАБІЛІТАЦІЯ І ФІЗІОТЕРАПІЯ

КОМПЛЕКСНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ГОСПІТАЛЯХ

Корнієнко О.Є., Військовий медичний клінічний центр південного регіону

Сучасна реабілітація військовослужбовців, які брали участь в російсько-українському конфлікті базується на комплексному підході і є дуже важливою